

Zemkopības ministrija

Republikas laukums 2, Rīga, LV-1981, tālr. 67027010, fakss 67027512, e-pasts pasts@zm.gov.lv, www.zm.gov.lv

KĀRTĪBA Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā

Nr. 16

Izdota saskaņā ar
Valsts pārvaldes iekārtas
likuma 72. panta pirmās daļas 2. punktu

Valsts kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības kārtība Zemkopības ministrijā

1. Vispārīgie jautājumi

1. Šīs kārtības mērķis ir:

1.1. nodrošināt valsts kapitāla daļu (turpmāk – kapitāla daļas) un to kapitālsabiedrību efektīvu pārvaldību, kurās Zemkopības ministrija (turpmāk – ministrija) ir valsts kapitāla daļu turētāja (turpmāk – kapitālsabiedrības);

1.2. veicināt kapitālsabiedrības racionālu un ekonomiski pamatotu resursu izmantošanu;

1.3. veicināt labas korporatīvās pārvaldības principu¹ un publisko kapitālsabiedrību labas pārvaldības vadlīniju ievērošanu².

2. Kapitālsabiedrību pārvaldība

2. Kapitālsabiedrību pārvaldību ievērojot kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldību regulējošos tiesību aktus, kā arī Pārresoru koordinācija centra vadlīnijas³, nodrošina kapitāla daļu turētājs – ministrija Valsts sekretāra personā, tā iecelts atbildīgais darbinieks un ministrijas departamenti:

2.1. Kapitāla daļu turētājs īsteno pārvaldīšanas procesu:

2.1.1. sadarbojoties ar ministrijas departamentiem, kas ir atbildīgi par nozares politikas plānošanu, Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes departamentu, Juridisko departamentu, kā arī Budžeta un finanšu departamentu;

2.1.2. slēdzot pilnvarojuma līgumus ar valdes vai padomes locekli pēc šīs kārtības 1. un 2. pielikuma parauga⁴.

2.2. Atbildīgais politikas plānošanas departaments, ievērojot šīs kārtības 3. pielikumā noteikto

¹ Informācija pieejama vietnēs: <http://www.bicg.eu/wp-content/uploads/2016/02/Corporate-Governance-Guidance-and-Principles-for-Unlisted-Companies-in-the-Baltics-LV.pdf> un http://www.oecd-ilibrary.org/governance/g20-oecd-principles-of-corporate-governance-2015_9789264236882-en;jsessionid=1j6n21h7d7tbl.x-oecd-live-03

² Informācija pieejama vietnē: <https://www.oecd-ilibrary.org/content/publication/9789264236882-en>

³ Informācija pieejama vietnē: <http://www.valstskapitals.gov.lv/lv/vadlinijas/>

⁴ Informācija pieejama vietnē: http://www.valstskapitals.gov.lv/images/userfiles/Grozij_Valsts_kap_sab_atlidz_Konsolideta_versija.pdf

atbildības dalījumu:

- 2.2.1. veic kapitālsabiedrību ikgadējo darbības izvērtējumu;
- 2.2.2. veic valdes iesniegtā kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijas (turpmāk – stratēģija) projekta izvērtējumu, kā arī sniedz atzinumu un priekšlikumus;
- 2.2.3. piedalās īpašnieka gaidu vēstules (turpmāk – gaidu vēstule) izstrādē.

2.3. Atbildīgais darbinieks Kapitāla daļas turētāja uzdevumā:

- 2.3.1. sadarbojas ar ministrijas departamentiem un kapitālsabiedrības Valdi (Padomi, ja tāda ir izveidota) valsts līdzdalības izvērtēšanas procesa organizēšanā;
- 2.3.2. organizē un koordinē gaidu vēstules izstrādes procesu;
- 2.3.3. apkopo kapitālsabiedrību sniegtās nepieciešamās ziņas un informāciju;
- 2.3.4. pieprasa vai sagatavo vajadzīgos dokumentus un lēmumu projektus.

3. Kapitālsabiedrību pārvaldība šīs kārtības izpratnē ir:

- 3.1. valsts līdzdalības turpināšanas vai izbeigšanas regulārs izvērtējums;
- 3.2. īpašnieka gaidu vēstules izstrādes process;
- 3.3. kapitālsabiedrību mērķu noteikšana un to izpildes rezultātu izvērtēšana;
- 3.4. kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu nominēšana;
- 3.5. informācijas apmaiņa starp ministriju, ministrijas struktūrvienībām, atbildīgajām amatpersonām un kapitālsabiedrībām.

3. Valsts līdzdalības izvērtēšana un gaidu vēstules izstrāde

4. Sešus mēnešus pirms Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību likuma 7. pantā vai attiecīgā Ministru kabineta tiesību aktā noteiktā termiņa, Budžeta un finanšu departamenta Valsts īpašuma nodaļa (turpmāk – Valsts īpašuma nodaļa) nosūta atbildīgajam darbiniekam un kapitālsabiedrībai pieprasījumu sagatavot un noteiktā laikā iesniegt ministrijā vērtējumu par valsts līdzdalības saglabāšanu (izbeigšanu) kapitālsabiedrībā un tās atbilstību publiskas personas līdzdalības nosacījumiem.

5. Šīs kārtības 4. punktā minētajā vērtējumā iekļauj arī priekšlikumu par vispārējā stratēģiskā mērķa formulējumu saskaņā ar Pārresoru koordinācijas centra attiecīgajām vadlīnijām⁵.

6. Par šīs kārtības 4. punktā minētā vērtējuma tālāku virzību ir atbildīga Valsts īpašuma nodaļa.

7. Pēc līdzdalības izvērtējuma vai vispārējo stratēģisko mērķu noteikšanas vai aktualizēšanas atbildīgais darbinieks sagatavo kapitāla daļu turētāja gaidu vēstules projektu:

- 7.1. tajā ietver informāciju atbilstoši Pārresoru koordinācijas centra attiecīgajām vadlīnijām (tai skaitā atbilstoši vadlīniju 2. Pielikumam *Gaidu vēstules struktūras piemērs un skaidrojums*)⁶, tajā netiek ietverta operacionāla rakstura informācija, kas ir valdes vai padomes kompetencē;
- 7.2. tās izstrādes procesā atbildīgais darbinieks iesaista ministrijas departamentus, kas ir atbildīgi par nozares politikas plānošanu, Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes departamentu, kā arī Pārresoru koordinācijas centru vai citas ministrijas (ja nepieciešams);
- 7.3. to pirms apstiprināšanas izdiskutē ar kapitālsabiedrības valdi un padomi, ja tāda ir izveidota, un Kapitāla daļu turētājs to apstiprina dalībnieku sapulcē.

4. Kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģija

⁵Informācija pieejama vietnē: https://www.valstskapitals.gov.lv/images/userfiles/1.2_23.2.1_vid-term_darb_strat_vadlinijas_170622.pdf

⁶Informācija pieejama vietnē: https://www.valstskapitals.gov.lv/images/userfiles/1.2_23.2.1_vid-term_darb_strat_vadlinijas_170622.pdf

8. Atbildīgais darbinieks Kapitāla daļu turētāja uzdevumā, nodrošina, ka:

8.1. valdes iesniegtais kapitālsabiedrības stratēģijas projekts, tiek izstrādāts ņemot vērā gaidu vēstulē noteiktos augsta līmeņa finanšu un nefinanšu mērķus, kas izriet no attiecīgajai kapitālsabiedrībai noteiktajiem vispārējiem stratēģiskajiem mērķiem;

8.2. stratēģijas projekts tiek saskaņots ar nozares atbildīgo politikas plānošanas departamentu, ievērojot šīs kārtības 3. pielikumā noteikto atbildības dalījumu, un Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes departamentu, kuri sniedz vērtējumu (ministrijas atzinumu) par stratēģijas projektā izvirzītajiem nefinanšu mērķiem un to atbilstību nozares politikas mērķiem;

8.3. stratēģijas projektu nosūta Pārresoru koordinācijas centram atzinuma saņemšanai;

8.4. dalībnieku sapulcē (un arī kapitālsabiedrības padomē, ja tāda ir izveidota) apstiprināto stratēģiju (arī elektroniska dokumenta veidā) piecu darbdienu laikā iesniedz Valsts īpašuma nodaļā nosūtīšanai Pārresoru koordinācijas centram, vai nosūta to patstāvīgi, obligāti informējot par nosūtīšanas faktu Valsts īpašuma nodaļu.

5. Kapitālsabiedrības darbības rezultātu izvērtēšana

9. Kapitāla daļu turētājs trīs nedēļu laikā pēc kapitālsabiedrības gada pārskata apstiprināšanas izvērtē kapitālsabiedrības stratēģijā noteikto finanšu un nefinanšu mērķu izpildi, ievērojot Pārresoru koordinācijas centra attiecīgās vadlīnijās⁷ noteikto, un par to sniedz sākotnējo vērtējumu, kura projektu sagatavo atbildīgais darbinieks.

10. Atbildīgais darbinieks ne vēlāk kā 21. kalendārā dienā pēc kapitālsabiedrības gada pārskata apstiprināšanas Kapitāla daļu turētāja sākotnējo vērtējumu, valdes un padomes vērtējumu, kuros ietverti skaidrojumi par noviržu iemesliem un gaidu vēstulē noteiktā izpildi, kopā ar pārskatu par kapitālsabiedrības darbības rezultātiem un kapitālsabiedrības gada pārskatu iesniedz Valsts īpašuma nodaļā.

11. Valsts īpašuma nodaļa septiņu kalendāra dienu laikā pēc šīs kārtības 10. punktā minēto dokumentu saņemšanas, tos (izņemot kapitālsabiedrību gada pārskatus) nosūta vērtējumam Pārresoru koordinācijas centram un nozares atbildīgajiem politikas plānošanas departamentiem, ievērojot šīs kārtības 3. pielikumā noteikto atbildības dalījumu.

12. Politikas plānošanas departamenti mēneša laikā sagatavo vērtējumu par kapitālsabiedrības nefinanšu mērķu rezultatīvo rādītāju izpildi salīdzinājumā ar kapitālsabiedrības stratēģijā plānotajiem rezultatīvajiem rādītājiem, ievērojot arī Pārresoru koordinācijas centra attiecīgās vadlīnijās⁸. Vērtējumā var iekļaut šādus priekšlikumus:

12.1. pārskatīt ikgadējā darbības plānā ietverto pasākumu atbilstību stratēģijā minēto finanšu mērķu un nefinanšu mērķu sasniegšanai;

12.2. papildināt vai svītrot ikgadējā darbības plānā ietvertos veicamos pasākumus nefinanšu mērķu sasniegšanai;

12.3. rosināt mainīt ikgadējā darbības plānā paredzētos pasākumus;

12.4. aktualizēt stratēģiju, izdarot tajā nepieciešamos grozījumus;

12.5. īstenot citu nefinanšu mērķu sasniegšanu veicinošus pasākumus vai darbības.

13. Ievērojot nozares atbildīgā politikas plānošanas departamenta vērtējumu par kapitālsabiedrības

⁷Informācija

pieejama

vietnē:

https://www.valstskapitals.gov.lv/images/userfiles/PKCvadl_Valdes_padomes_loceklu_rezultatu_170820.pdf

⁸ Informācija pieejama vietnē: https://pkc.gov.lv/images/Kapitalsabiedribas/Vadlin_rez_vert_010616.pdf

stratēģijā noteikto nefinanšu mērķu izpildi iepriekšējā gadā un izteiktos priekšlikumus turpmākai rīcībai, kapitāla daļu turētāja sākotnējo vērtējumu, valdes un padomes vērtējumu, kapitālsabiedrības sniegto skaidrojumu par noviržu rašanās cēloņiem, kapitāla daļu turētāja un (vai) padomes vērtējumā iekļauto viedokli par būtisko noviržu rašanās iemesliem, kā arī Pārresoru koordinācijas centra atzinumu par finanšu mērķu izpildi, Valsts īpašumu nodaļa sagatavo ministrijas atzinumu par gaidu vēstulē un kapitālsabiedrības stratēģijā noteikto finanšu un nefinanšu mērķu izpildi un to iesniedz kapitāla daļu turētājam un kapitālsabiedrībai.

14. Kapitāla daļu turētājs pēc šīs kārtības 13. punktā minētā atzinuma saņemšanas to izvērtē un:

14.1. nosaka kapitālsabiedrības darbības rezultātu gala vērtējumu, vienlaikus novērtējot katra valdes (vai padomes, ja tāda izveidota) locekļa personīgo ieguldījumu gaidu vēstulē un stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanā;

14.2. pieņem lēmumu par iespējamo turpmāko rīcību, lai nodrošinātu kapitālsabiedrības aktīvu atdeves un vērtības pieaugumu, kā arī stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanu, tostarp par iespējamu prēmiju izmaksu valdes locekļiem atbilstoši kapitālsabiedrības darbības rezultātiem un valdes locekļu individuālajam novērtējumam, ievērojot Pārresoru koordinācijas centra attiecīgās vadlīnijas;

15. Atbildīgais darbinieks par Kapitāla daļu turētāja pieņemto lēmumu trīs darbdienu laikā informē kapitālsabiedrību un Valsts īpašuma nodaļu.

16. Valsts īpašuma nodaļa divu darbdienu laikā nosūta Pārresoru koordinācijas centram informāciju par Kapitāla daļu turētāja šīs kārtības 14.2. apakšpunktā minētiem pieņemtajiem lēmumiem.

6. Valdes un padomes locekļu kandidātu nominēšana

17. Kapitāla daļu turētājs :

17.1. apstiprina nepieciešamos profesionalitātes un kompetences kritērijus valdes (vai padomes, ja tāda izveidota) locekļa amatam un iesniedz to Juridiskā departamenta Personāla nodaļā;

17.2. ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms valdes (vai padomes, ja tāda izveidota) locekļa pilnvaru beigām izvērtē valdes locekļa veikumu iepriekšējā pilnvaru termiņā, ievērojot:

17.2.1. ikgadējo individuālo novērtējumu;

17.2.2. attiecīgā valdes locekļa personīgo ieguldījumu kapitālsabiedrības mērķu sasniegšanā;

17.2.3. iespējamus interešu konfliktus un amatu savienošanas ierobežojumus;

17.2.4. atbilstību šīs kārtības 17.1. apakšpunktā minētajiem profesionalitātes un kompetences kritērijiem;

17.3. pieņem lēmumu par valdes (vai padomes, ja tāda izveidota) locekļa virzīšanu vai nevirzīšanu uz nākamo pilnvaru termiņu.

18. Ja kapitāla daļu turētājs ir pieņēmis lēmumu par valdes vai padomes locekļa nevirzīšanu uz nākamo pilnvaru termiņu, Juridiskā departamenta Personāla nodaļa sadarbībā ar kapitāla daļu turētāju un Pārresoru koordinācijas centru normatīvajos aktos noteiktā kārtībā organizē nominācijas procesu, lai nodrošinātu kandidāta nomināciju kapitālsabiedrības padomes vai valdes locekļa amatam.

7. Informācijas atklātības nodrošināšana un saziņas organizācija ar kapitālsabiedrībām

19. Valsts īpašuma nodaļa:

19.1. koordinē informācijas sagatavošanu starp kapitālsabiedrību pārvaldīšanā iesaistītajām ministrijas struktūrvienībām, atbildīgo darbinieku un kapitālsabiedrībām;

- 19.2. nodrošina ministrijas saraksti ar citām institūcijām par kapitālsabiedrību pārvaldības jautājumiem;
- 19.3. veic citas no normatīvo aktu prasībām izrietošās funkcijas un uzdevumus, kas nav valsts sekretāra iecelto amatpersonu kompetencē;
- 19.4. pēc valsts sekretāra pieprasījuma sagatavo informāciju par kapitālsabiedrību padomes (ja tāda izveidota) un valdes sastāvu, atlīdzību un pilnvaru termiņiem;
- 19.5. apkopo un aktualizē normatīvajos aktos noteikto informāciju par dažādiem kapitālsabiedrību darbības aspektiem;
- 19.6. normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodrošina ministrijas tīmekļa vietnes www.zm.gov.lv sadaļā “Kapitālsabiedrības” aktuālo informāciju par kapitālsabiedrībām.

20. Atzīt par spēku zaudējušu ministrijas 2021. gada 4. februāra kārtību Nr. 4 „Valsts kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības kārtība Zemkopības ministrijā”.

Valsts sekretārs

R.Kronbergs

Rasnača, 67027517
tamara.rasnaca@zm.gov.lv

Nosūtīšanas uzdevums: AS “LVM”, VSIA “ZMNĪ”, SIA “LLKC”, VSIA “Meliorprojekts”, Valsts sekretāram, visiem departamentiem, Ministra biroja vadītājam J. Eglītam, Kapitālsabiedrību atbildīgajiem darbiniekiem, Valsts sekretāra vietniekam J. Šnore, Personāla nodaļas vadītājai E. Meijerei, Juridiskā departamenta direktora vietniecei V. Lukaševičai, Stratēģijas analīzes nodaļas vadītājam J. Šnakšim.

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU